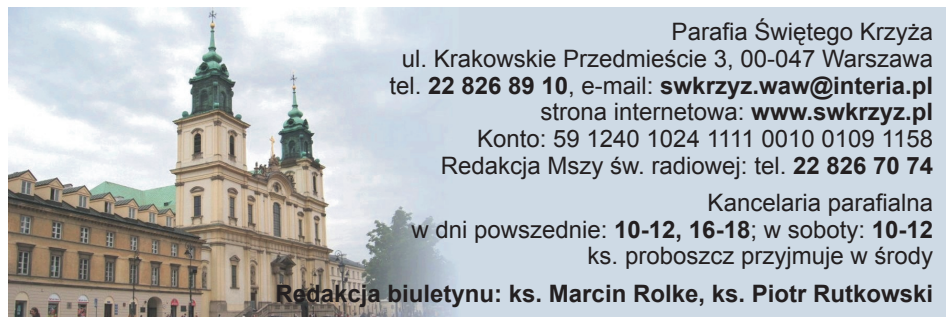

dectwie o życiu Ojca Świętego wspomina, że w Wielkim Poście: „w każdą niedzielę śpiewaliśmy Gorzkie żale”.

OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE

1. Rozpoczął się Wielki Post. W głębokim i owocnym przeżyciu tego czasu pomogą nam rekolekcje wielkopostne oraz wielkopostne nabożeństwa, zwłaszcza Droga krzyżowa i Gorzkie żale. Za udział w tych nabożeństwach można zyskać odpust zupełny. Tradycyjnie też w każdą niedzielę Wielkiego Postu w naszej Bazylice odbywać się będą koncerty pasyjne.
2. Dzisiaj jeszcze: o godz. 13 zostanie odprawiona uroczysta Msza św. w int. śp. Bolesława Mościckiego, Dowódcy 1 Pułku Ułanów Krechowieckich, spoczywającego w kryptach naszej Bazyliki, w 100. rocznicę jego śmierci; o godz. 17 – pierwszy koncert pieśni pasyjnych. Wystąpi Chór Cantores Minores pod dyktando Franciszka Kubickiego; o godz. 18 Gorzkie żale. Tegoroczne kazania pasyjne będzie głosił J. E. ks. bp Piotr Jarecki.
3. W liturgii tygodnia – w czwartek święto Katedry św. Piotra Apostoła.
4. We wtorek Nowenna do Św. Judy Tadeusza o godz. 17.30. O 18 Msza św. w intencji podziękowań i prośb.
5. W piątek nabożeństwo Drogi Krzyżowej: dla dzieci o godz. 17, dla dorosłych o 9.30 i 18.30, dla młodzieży i studentów o 19.30.
6. Ojciec Święty Franciszek podczas niedzielnej modlitwy z wiernymi na modlitwie Anioł Pański ogłosił specjalny Dzień modlitwy i postu w intencji pokoju. Będzie on przeżywany w najbliższy piątek 23 lutego. Jego szczególną intencją będzie Demokratyczna Republika Konga i Sudan Południowy. Zachęcamy do podjęcia tego wezwania.
7. Przypominamy także o modlitwie w Wielkopostnych Kościołach Stacyjnych. Szczegółowy terminarz oraz program dnia modlitwy umieszczone są w gablocie przy wyjściu z Bazyliki.
8. Druga niedziela Wielkiego Postu w Kościele jest tradycyjnie Dniem Pomocy misjonarzom Ad gentes. Z tej okazji za tydzień naszą modlitwą i ofiarami do puszek będziemy wspierali polskich misjonarzy i misjonarki, pracujących we wszystkich zakątkach świata.
9. W przyszłą niedzielę, w ramach koncertów pasyjnych wystąpi Warszawski Chór Polonia pod dyktando Zbigniewa Szablewskiego.

Parafia Świętego Krzyża
ul. Krakowskie Przedmieście 3, 00-047 Warszawa
tel. 22 826 89 10, e-mail: swkrzyz.waw@interia.pl
strona internetowa: www.swkrzyz.pl
Konto: 59 1240 1024 1111 0010 0109 1158
Redakcja Mszy św. radiowej: tel. 22 826 70 74

Kancelaria parafialna
w dni powszednie: 10-12, 16-18; w soboty: 10-12
ks. proboszcz przyjmuje w środy

Redakcja biuletynu: ks. Marcin Rolke, ks. Piotr Rutkowski

I Niedziela Wielkiego Postu

WIELKI POST – CZASEM PRZEMIANY

Miniona Środa Popielcowa z tak wymownym pokutnym obrzędem posypania naszych głów pobłogosławionym popiołem rozpoczęła szczególny okres w roku liturgicznym – Wielki Post. Ma to być czas nawrócenia i odnowy, czas porządków w duszy i w całym naszym życiu. Pokutny gest przyjęcia popiołu nie powinien być tylko tradycyjnym obrzędem, ale początkiem drogi naszej przemiany: intensywnej pracy nad sobą, oczyszczenia serca, by na nowo przylgnęło ono do Boga; Wielki Post ma być czasem naszego intensywnego wzrastania w wierze. Modlitwy Kościoła tego okresu pouczają nas też, że nasze wyrzeczenia podejmowane w tym szczególnym czasie „mają nas umacniać do walki ze złym duchem” a „przez doroczne ćwiczenia wielkopostne mamy postępować w rozumieniu tajemnicy Chrystusa i dzięki Jego łasce prowadzić święte życie” (modlitwa I niedzieli Wielkiego Postu). W roku liturgicznym przeżywamy całe dzieło zbawcze Jezusa Chrystusa, a punktem kulminacyjnym tego dzieła naszego zbawienia była Męka, Śmierć krzyżowa i Zmartwychwstanie Pana Jezusa. W sposób uroczysty to wydarzenie przeżywamy na Wielkanoc, a Wielki Post jest okresem 40-dniowego przygotowania do tego najważniejszego i największego święta całego roku kościelnego. Okres Wielkiego Postu trwa od Środy Popielcowej do Wielkiego Czwartku. W liturgii tych dni nie ma radośnego śpiewu „Chwała na wysokości Bogu” ani „Alleluja”, bo zabrzmiały one dopiero, gdy będziemy uwielbiać Zmartwychwstałego Pana. Wielkopostny fiolet ma charakter pokutny, a pokuta do której jesteśmy w tym okresie wezwani powinna oznaczać naszą przemianę wewnętrzną wyrażającą się w codziennym życiu.

Przyjmijmy Wielki Post jako dar Boży i postawmy sobie pytanie: co konkretnie dla mnie ma oznaczać ten święty „czas łaski i zbawienia”?

EWANGELIA I NIEDZIELI WIELKIEGO POSTU

Tradycyjnie, w I niedzielę tego okresu 40-dniowego przygotowania do Świąt Paschalnych jako Ewangelia odczytywany jest fragment mówiący o pobycie Pana

Msze święte w niedzielę: **6, 7.30, 9** (radiowa), **10.30*** (dla przedszkolaków), **10.30** (dla dzieci), **11.45** (suma), **13, 16, 19, 19*** (dla studentów);
w dni powszednie: **6, 7, 7.30**, 8, 9, 12, 16.30**, 17**, 18, 19****

Spowiedź w niedzielę: podczas każdej Mszy św.; w dni powszednie: **6 - 12, 17 - 19.30**, w I piątek miesiąca: **6 - 12, 15.30 - 19.30**

Adoracja Najświętszego Sakramentu od poniedziałku do piątku: **9.30 - 16.30****

(oznaczenia miejsc: * w dolnym kościele, ** w kaplicy Matki Bożej Częstochowskiej)

Jezusa na pustyni, gdzie był kuszony przez diabła. Opisują nam ten czas wszyscy Synoptycy, a relacja Ewangelisty św. Marka, którą rozważamy obecnie – w tzw. roku „B”, jest bardzo zwięzła i mówi tylko o samym fakcie. Czterdzieści dni przebywania Pana Jezusa nawiązuje do takiego samego czasu przebywania Mojżesza na Synaju, a także do 40-lat pielgrzymowania Izraelitów na pustyni podczas wyjścia z Egiptu. Pobyt Pana Jezusa na pustyni był poprzedzony Jego chrztem w Jordanie, a po 40-tu dniach spędzonych na pustyni Pan Jezus rozpoczyna swoją działalność nauczycielską głosząc Dobrą Nowinę o nadejściu Królestwa Bożego, wzywając do nawrócenia i wiary w Ewangelię. Chrystus zwyciężający na pustyni pokusy diabła daje nam moc, abyśmy w naszym życiu mogli przezwyciężyć diabła. Drugie czytanie mszalne tej niedzieli w sposób syntetyczny poucza nas o istocie zbawczej misji naszego Pana: „Chrystus raz jeden umarł za grzechy, sprawiedliwy za niesprawiedliwych, aby was do Boga przyprowadzić; zabity wprawdzie na ciele, ale powołany do życia przez Ducha” (1P 3,18).

GORZKIE ŻALE

Od ponad 300-tu lat, w niedzielę wielkopostne nie tylko w misjonarskiej Bazylice Świętego Krzyża w Warszawie, ale z pewnością w większości kościołów w naszej Ojczyźnie, a także w wielu miejscach poza Polską, rozbrzmiewają poruszające nas strofy i melodie Gorzkich żalów. To właśnie z naszą świątynią jest związane powstanie tego nabożeństwa, które należy do duchowego skarbcza polskiej religijności. Jest ono czymś wyjątkowym i nie ma poza Polską swojego odpowiednika. Po raz pierwszy Gorzkie żale zostały odprawione w kościele Świętego Krzyża w Warszawie, w I niedzielę Wielkiego Postu – 13 marca 1707 r.

Twórcą tego nabożeństwa jest misjonarz, ks. Wawrzyniec Stanisław Benik (1674 – 1720), który był opiekunem Bractwa świętego Rocha, prężnie działającego w tamtym czasie w parafii świętokrzyskiej. Z inicjatywy Bractwa powstał i przez długie lata był utrzymywany staraniami i funduszami jego członków Szpital świętego Rocha, zniszczony w czasie Powstania Warszawskiego.

Zadanie opracowania nowego nabożeństwa dla Konfraternii Miłosierdzia św. Rocha, bo taka była pełna nazwa tego Bractwa, zlecił ks. Benikowi, pełniącemu funkcję moderatora, ówczesny proboszcz parafii Świętego Krzyża w Warszawie, a zarazem wizytator Polskiej Prowincji Zgromadzenia Misji – ks. Michał Bartłomiej Tarło. Ksiądz proboszcz Tarło chciał w ten sposób zakończyć niezdrową rywalizację o pierwszeństwo w odbywaniu procesji pomiędzy Bractwem świętego Rocha, a Bractwem Różańcowym z kościoła Dominikanów Obserwantów, który wówczas (został rozebrany w 1818 r.) sąsiedował z misjonarską świątynią. Ta rywalizacja i spory przenosiły się poza mury świątyni i stawały się one wręcz gorszące.

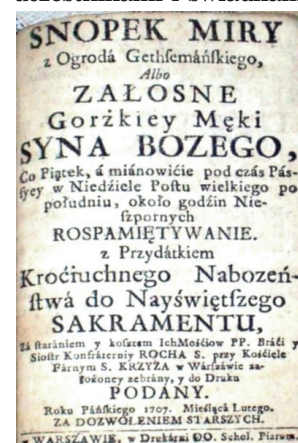
Powstałe w takich okolicznościach nabożeństwo jest dziełem, które wyrasta z bogatej tradycji liturgicznej Kościoła, a także ze specyfiki polskiej pobożności, która obok rysu maryjnego, miała również wyraźny rys pasyjny. Od wieków polska dusza była wyczulona na cierpienie Zbawiciela o czym świadczą m.in. tak liczne wizerunki cierpiącego Chrystusa, przydrożne kapliczki ku czci Męki Pańskiej, czy specjalnie budowane Kalwarie, które spotykamy w różnych częściach Polski, łącznie z Kalwarią w pobliżu Warszawy. Dodatkowo nasze trudne dzieje wiązały też nas mocniej z misterium Męki i Śmierci krzyżowej Chrystusa.

Autorem tekstu Gorzkich żalów jest kapłan – misjonarz ze Zgromadzenia założonego przez św. Wincentego a Paulo, patrona dzieł miłosierdzia, który głęboko

przeżywał tajemnicę Wcielenia Syna Bożego, Jego uniżenia i cierpienia dla naszego zbawienia. Tego ducha starał się też przekazać swoim duchowym synom i dlatego wydaje się uzasadnionym stwierdzenie, że ks. Wawrzyniec Benik żyjąc duchowością wincentyńską, w układaniu tekstu nabożeństwa i z niej czerpał inspirację. Twórca tak poruszającej melodii Gorzkich żalów nie jest znany. Zostało to nabożeństwo ułożone na wzór dawnej Jutrznii brewiarzowej i nawiązuje też do średnio-wiecznych misterii pasyjnych, do wcześniejszych pieśni pasyjnych, a także do modlitwy i kazań poświęconych Męce Pańskiej. Pierwotnie śpiewano je codziennie w okresie Wielkiego Postu, podczas Mszy świętych odprawianych o godz. 6 dla Bractwa świętego Rocha, także w niedzielę Wielkiego Postu, po nieszporach. Z czasem ustalił się znany nam dzisiaj kształt tego nabożeństwa: wobec wystawionego Najświętszego Sakramentu jest odśpiewana jedna z trzech części Gorzkich żalów, po śpiewie następuje kazanie pasyjne, które ma swoją specyfikę, często także kończy nabożeństwo procesja eucharystyczna, a zawsze błogosławieństwo Najświętszym Sakramentem. W naszej świętokrzyskiej Bazylice jest też po Gorzkich żalach możliwość uczczenia relikwii Drzewa Krzyża św., które są umieszczone w pięknym i bardzo cennym relikwiarzu pochodzącym z końca XVI w., który szczęśliwie ocalał wśród różnych burz dziejowych, a został gruntownie odnowiony w zeszłym roku.

Gorzkie żale – to wyspiewana Męka Pańska, która w takiej formie modlitwy (tekst jest wierny przekazowi biblijnemu) staje się znów rzeczywistością, a my – uczestnikami i świadkami dramatu Męki naszego Zbawiciela. To nabożeństwo ma nas jednocześnie wzruszać i pouczać, gdy rozważamy cierpienie naszego Zbawiciela; ma nas zbliżyć do Chrystusa, by moc Jego miłości przeniknęła nasze serca i napełniła je miłością Bożą.

Nabożeństwo Gorzkich żalów dzięki głoszonym przez Księży Misjonarzy rekolekcjom i misjom, a także ich pracy formacyjnej prowadzonej w większości seminariów diecezjalnych w Polsce XVIII w. stało się powszechnie znane, chętnie odprawiane w parafiach oraz bliskie polskiej duszy. Warto wiedzieć, że poruszony i zachwycony nabożeństwem Gorzkich żalów był nuncjusz apostolski w Polsce Achilles Ratti, późniejszy papież Pius XI, który przebywając w Warszawie brał udział w tym nabożeństwie. Dawny sekretarz Jana Pawła II – abp Mieczysław Mokrzycki, w swoim świa-

Nabożeństwa

- niedziela: **18.00** – Nabożeństwo Eucharystyczne
- poniedziałek: **18.30** – Nabożeństwo do św. Wincentego a Paulo
- wtorek: **17.30** – Nowenna do św. Judy Tadeusza
- środa: **18.30** – Nabożeństwo do św. Józefa
- czwartek: **18.30** – Nabożeństwo do Najświętszej Krwi Jezusa
- I czwartek miesiąca: **17.30** – Nowenna ku czci Świętego Jana Pawła II
- piątek: **18.30** – Nabożeństwo do Najświętszego Serca Jezusa
- sobota: **9.30** – Nowenna do Matki Bożej Niepokalanej Objawiającej Cudowny Medalik
- I sobota miesiąca: **11.00** – Nabożeństwo do Niepokalanego Serca NMP

